

Regeringsrätten

S. k. dröjsmålsersättning i vattenmål

Besvär av renägaren S. angående eftertaxering för år 1959. – Av vattendomstol hade S. tilldömts utom s. k. allmän ersättning för skador och intrång bl. a. särskild ersättning för timat dröjsmål med betalningen, s. k. dröjsmålsersättning, med 4.145 kr förhöjd med 55 % jämte ränta. – PN eftertaxerade S. för 4.145 kr och 122 kr ränta. – Hos KR framhöll S. att dröjsmålsersättningen utgjorde delersättning för den kapitalförlust som S. drabbats genom att ersättningarna inte bestämts eller utgivits i förväg, innan regleringarna tagits i anspråk. – KR yttrade: Utredningen i målet giver icke stöd för annat antagande än att ifrågavarande dröjsmålsersättning utgör ränta å fordring på grund av utdömt skadestånd. Denna ersättning, inklusive förhöjningen med 55 procent på grund av penningvärdets fall, och jämväl räntebeloppet 122 kr utgör för S. skattepliktiga intäkter av kapital. – RR: ej ändring. (RR:s utslag den 14/11 1967.)

Förbättringar som make såsom nyttjanderättshavare gjort på hustruns fastighet

Besvär av TI angående fru S:s inkomsttaxering år 1961 och eftertaxering för åren 1959 och 1960. – Fru S:s man drev minkfarmrörelse på (annan) fastighet, tillhörande fru S. Avtal om nyttjanderätten hade inte upprättats och någon ersättning hade ej utgått. Under åren 1958–1960 hade mannen lagt mer kostnader för byggnadsarbeten, avseende bl. a. en arbetarbostad och en brunn. Då kostnaderna var hänförliga till arbeten för ny-, till- eller ombyggnad eller därmed jämförlig förbättring på fastigheten, ansågs fru S. skattskyldig

för värdet av den förmån som genom arbetena tillgodoförts henne. (RR:s utslag den 18/10 1967.)

Anm.: I samtidigt avgjort mål förklarades mannen S. berättigad till avdrag för kostnaderna i fråga.

Fastighetsbolags kreditivräntor

Besvär av Fastighetsaktiebolaget F. angående inkomsttaxering år 1962. – TN taxerade bolaget till kommunal inkomstskatt för endast garantibelopp för fastighet. PN ansåg liksom TI att bolagets kostnader för kreditivräntor, 415.962 kr borde medräknas i anskaffningskostnaden för bolagets fastighet och därmed ingå i avskrivningsunderlaget för denna. Å andra sidan vägrades avdrag för räntorna från inkomst av kapital. – KR: ej ändring. – RR biföll bolagets talan, enär laga hinder ej förelåg för bolaget att vid taxeringen erhålla avdrag för berörda räntor, 415.962 kr, oaktat de helt eller delvis hänförde sig till lån för uppförande av byggnad. (RR:s utslag den 14/11 1967.)

Anm.: Se även RN I 1966 nr 1:2 samt af Klecker, Resultatutjämnning mellan olika beskattningsår, sid. 422–3.

Koncernbidrag

A. Besvär av AB Marabou angående inkomsttaxering år 1961. – Bolaget, som ägde alla aktier utom två i ett danskt dotterbolag, hade yrkat avdrag för villkorlig nedskrivning av fordran på dotterbolaget med ca 1,4 milj. kr i och för täckning av dotterbolagets rörelseförlust, vilken enligt bolaget i sin helhet endast omfattade kostnader, som skulle varit avdragsgilla hos moderbolaget vid direkt omkostnadsföring.

– PN och KR vägrade avdrag. – RR: utan bifall, enär i målet icke visats att dotterbolaget gjort M. tjänster i sådan omfattning eller eljest mellan dem förekommit sådana mellanhavanden att ifrågavarande belopp kan anses såsom avdragsgill omkostnad. (RR:s utslag den 15/11 1967.)

B. Besvär av B. Tekniska Fabrikers AB angående inkomsttaxering år 1961. – Bolaget hade i 1960 års bokslut avsatt 500.000 kr för täckande av reklamkostnader hos utländska dotterbolag. MKPN, där bolaget åberopade bl. a. intensifierade reklamkampanjer i berörda länder med betydande licensinkomster som följd, medgav avdrag för beloppet. – Men KR vägrade avdrag, enär ifrågavarande utgifter icke kunde anses såsom omkostnad i den av moderbolaget bedrivna rörelsen. – RR: ej ändring. (RR:s utslag den 15/11 1967.)

C. Ett bolag X., som bedrev agenturverksamhet innebärande försäljning av textilvaror till fabrikanter, förvärvade alla aktier utom två i bolaget Y. för att genom Y. sälja färdiga tyger. PN vägrade X. avdrag för koncernbidrag till Y., enär enligt vad som upplysts i målet några egentliga affärstransaktioner aldrig ägt rum mellan de båda bolagen och vid detta förhållande tillräcklig grund icke kunde anses föreligga för att det av X. utgivna koncernbidraget skulle anses utgöra omkostnad i rörelsen. – KR: ej ändring. – RR: utan bifall. (RR:s utslag den 15 /11 1967.)

Anm.: I dessa fall var de bestämmelser tillämpliga som gällde redan före 1965 års lagstiftning om koncernbidrag. Se SOU 1964: 29 sid. 66, 100–101, 115, 147–156, prop. 1965: 126 sid. 43 och 50. Se även SOU 1962: 59 sid. 201–212 samt Skatteenytt 1964 sid. 404.

Kraftbolags skuldföring av anslutningsavgifter

Ett kraftverksbolag deltog i utbyggande och finansiering av fjärrvärmenätet i en kommun genom att anlägga och bekosta panncentraler och värmeledningar. Från fastighetsägarna uppbar bolaget engångsvis en anslutningsavgift, som bolaget betraktade såsom förskottsavgift för abonnentens rätt att i framtiden få värmeleveranser. Dessutom skulle bolaget ha en årlig avgift, som var reducerad m. h. t. att anslutningsavgift utgått. Bolaget anhöll om förhandsbesked huruvida bolaget fick skuldföra anslutningsavgifterna och varje år till beskattning framtagna så stor del därav som motsvarade reduktionen av den årliga avgiften. – RN fann att anslutningsavgifterna utgjorde skattepliktig inkomst av rörelse för bolaget samt att avdrag inte kunde medges av den anledningen att bolaget fick skuldföra avgifterna. – RR: ej ändring. (RR:s utslag den 24/10 1967.)

Anm.: Se även RN I 1963 nr 7: 6 och 1965 nr 1: 7.

Överföring av aktiebolags rörelse till en nybildad ekonomisk förening

En ekonomisk förening Y., som bildat aktiebolaget A., ämnade sedan A. förvärvat aktierna i bolaget B. själv överta aktierna i B. och därefter även B:s rörelse med tillgångar och skulder till bokförda värden. I mål om förhandsbesked uppkom fråga, om överföringen av B:s rörelse kunde ske utan att vare sig B. eller föreningen drabbades av beskattning. Fråga uppkom också om konsekvenserna av att B. efter transaktionen kunde komma att ha en räntelös fordran på föreningen.

RR konstaterade att överföringen av B:s rörelse skulle komma att ske till en ekonomisk förening, vilken i beskattnings-

hänseende fick anses som kooperativ och i följd därav ägde åtnjuta avdrag för utdelning i enlighet med bestämmelserna i 29 § 2 mom. KL. Som varulager och inventarier skulle överföras till bokförda värden, vilka syntes understiga gällande marknadsvärden, skulle överföringen enligt RR innebära, att på den ekonomiska föreningen överflyttades dolda reserver i dessa tillgångar. Enär överföringen var avsedd att äga rum mellan två subjekt, för vilka i väsentliga hänseenden gällde skilda beskattningsregler, fann RR att överföringen kunde föranleda beskattning hos B., i vart fall i vad avser dolda reserver i varulager och inventarier. Huruvida överföringen även i andra hänseenden var ägnad att medföra beskattningskonsekvenser för B. eller föreningen kunde däremot enligt RR ej besvaras på grundval av föreliggande utredning. (RR:s utslag den 15/11 1967.)

Anm.: I SOU 1964: 29 ang. koncernbidrag har frågan om överflyttande av dolda reserver mellan intresseföretag av organisatoriska skäl berörts på sid. 118–119.

Arbetsstudiekurs

Besvär av TI angående arbetsstudieteknikern N:s inkomsttaxering år 1964. — N. yrkade avdrag för kostnader för deltagande i en av svenska arbetsgivareföreningens rationaliseringstekniska institut anordnad arbetsstudiekurs. — PN och KR medgav avdraget. — RR yttrade: I målet är upplyst, att N. deltagit i arbetsstudiekursen i samband med övergång till tjänst som arbetsstudietekniker vid kyrkogårdsförvaltningen i M. samt att han ej uppburit lön eller motsvarande ersättning under den tid han bevistat kursen. Utgifterna för kursen får vid sådana förhållanden anses utgöra en utbildningskostnad, som N. i eget intresse underkastat sig för

att erhålla ovannämnda tjänst. För dylik utbildningskostnad kan avdrag ej medgivas. (RR:s utslag den 31/10 1967.)

Kurs för aspiranter på häradsskrivar- och kronokamrerartjänster

Besvär av taxeringsassistenten S. angående inkomsttaxering år 1961. — S. yrkade avdrag med 1.300 kr för fördyrade levnadskostnader vid kurs i Stockholm för aspiranter på häradsskrivar- och kronokamrerartjänster. — PN och KR vägrade avdrag. — RR yttrade: Enligt vad av handlingarna framgår var S. under den tid kursen pågick tjänstledig från sin dåvarande befattning vid Västerås stads uppboordsverk och uppbar ej lön eller annan ersättning under tjänstledigheten. — Enär vid angivna förhållanden avdrag för kostnader, som föranletts av S:s deltagande i kursen, icke kan medgivas, fastställer RR det slut KR:s utslag innehåller. (RR:s utslag den 6/11 1967.)

Hustruns deltagande i bankanställds tjänsteresa

Besvär av jur. kand. H. angående inkomsttaxering år 1963. — H., som var anställd i bank med 35.000 kr i lön, hade under 1962 för bankens räkning vistats sammanlagt 315 dagar i USA, Canada och England. Hustrun hade varit med 225 dagar. Banken hade betalat traktamenten och resekostnadsersättning för båda med 44.625 kr. H. redovisade beloppet som inkomst och yrkade avdrag med samma belopp. — På yrkande av TI, som ansåg att avdrag ej borde medges för hustruns deltagande i resan, reducerade PN avdraget med 15.000 kr, trots intyg av banken att hustruns deltagande varit ett önskemål från bankens sida för att vinna kontakter på ett så personligt plan

som möjligt. — KR och RR: ej ändring. (RR:s utslag den 8/11 1967.)

Fördyrade levnadskostnader vid arbete utom hemorten

A. Besvär av TI angående stensättaren L:s inkomsttaxering år 1960. L., som var ogift och bodde i Torsås, yrkade avdrag för levnadskostnader under arbete i Stockholm med 1.538 kr. — RR yttrade: Av handlingarna i målet framgår, att L. under åren 1955–1959 varit verksam såsom stensättare i Stockholm med omnejd, i allmänhet från början av maj till början av december, samt att han under återstoden av nämnda år vistats på sin fastighet i Torsås utan att uppbära inkomst. Med hänsyn härtill och då fastigheten i Torsås endast är en mindre bostadsfastighet har det kunnat ifrågasättas, att han skolat avflytta till Stockholm eller dess närhet, och han är därför icke berättigad till avdrag för fördyrade levnadskostnader under vistelsen i Stockholm. (RR:s utslag den 14/11 1967.)

B. Besvär av hemmansägaren K. angående inkomsttaxering år 1962. — A., som ägde jordbruk i Badabruk med taxeringsvärde av 20.200 kr och varit anställd hos Uddeholms AB i Skoghall, yrkade avdrag för hyra i S. med 360 kr och för kost med 1.350 kr. — TN medgav avdrag men PN och KR vägrade. — RR förklarade med hänsyn till vad som blivit upplyst därom, att K:s arbetsanställning i Skoghall varit av stadigvarande natur och det av honom i Badabruk bedrivna jordbruket varit av ringa omfattning, det skäligen har kunnat ifrågasättas att K. skolat avflytta från Badabruk till Skoghall. — RR: ej ändring. (RR:s utslag den 16/11 1967.)

C. Besvär av hemmansägaren L. angående inkomsttaxering år 1962. — L. hade sedan flera år anställning och bostad i centrala Kiruna medan familjen bodde på jordbruksfastigheten i Piilijärvi, där L. med hustruns hjälp även drev en lanthandel (omsättning ca 78.000 kr). L. yrkade avdrag för ökade kostnader för bostad och mat med 2.317 kr. — PN medgav avdrag med 2.160 kr. — KR vägrade avdrag. — RR yttrade: Av utredningen i målet framgår visserligen att jordbruket i Piilijärvi varit av ringa omfattning, men den visar tillika att den rörelse L. bedrivit icke är alldeles obetydlig och att viss försäljning skett i butiklokal på jordbruksfastigheten och att varorna magasinerats där. Vid övervägande av dessa omständigheter och vad i övrigt förekommit i målet kan icke skäligen ifrågasättas att L. skolat avflyttat till Kiruna. L. får vid sådant förhållande anses berättigad till avdrag för ökade levnadskostnader med 2.160 kr. (RR:s utslag den 16/11 1967.)

Förmögenhetsvärde på trävarulager

Besvär av trävaruhandlaren A. angående förmögenhetstaxering år 1962. — Vid inkomsttaxeringen tog A. upp varulagret i rörelsen till anskaffningsvärdet 424.371 kr minus inkurans 55.239 kr och nedskrivning 210.000 kr = 159.132 kr, vilket godkändes. Vid förmögenhetstaxeringen tog A. upp lagret till 70 % av anskaffningsvärdet. TN medgav endast reducering för inkurans. RR nedsatte värdet till 80 % av anskaffningsvärdet. (RR:s utslag den 8/11 1967.)

Anm.: Se RN 1952 nr 2: 3 samt Geijer m. fl. Skattehandbok del I 6:e uppl. sid. 673 ang. lagervärde för olika branscher enligt rättsfall.